

Tilburg University

Gevraagd

Prins, J.E.J.

Published in:
Nederlands Juristenblad

Publication date:
2003

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Prins, J. E. J. (2003). Gevraagd: kwaliteitsbewaker van elektronische overheidsinformatie. *Nederlands Juristenblad*, 78(39), 2033-2033.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Gevraagd: kwaliteitsbewaker van elektronische overheidsinformatie

Nadat eerder de VS getroffen waren geweest door stroomstoringen, was medio september Europa aan de beurt. Een kink in Zwitserse en Franse kabels had tot gevolg dat Italië in luttele minuten zonder stroom kwam te zitten. Het voorval liet nog eens zien hoe afhankelijk onze samenleving is van een ogenschijnlijk simpel systeem van centrales, draden en masten. Maar elektriciteitsvoorziening is niet de enige infrastructuur die de kwetsbaarheid van onze maatschappij toont. Iedere keer dat een virus op Internet rondwaart worden ook daar de potentieel enorme risico's duidelijk. Bovendien zijn diverse infrastructuren onlosmakelijk met elkaar verbonden (elektriciteit en elektronische netwerken), hetgeen de problematiek verscherpt. Alhoewel niemand een goede inschatting lijkt te kunnen maken van de risico's, leeft de problematiek. Dat geldt veel minder voor kwetsbaarheden rondom inhoud van digitale communicatie. Onze samenleving is echter niet alleen in toenemende mate afhankelijk van de digitale infrastructuur, maar ook van hetgeen daarmee aan informatie beschikbaar wordt gesteld. Talloze bedrijven, organisaties maar ook burgers maken gebruik van het Internet om informatie, standpunten of persoonlijk leed breed onder het publiek te verspreiden.

Onze overheid blijft daarin niet achter. De Troonrede zette de ICT-ambitie weer op de agenda: 'De regering streeft ernaar dat in 2004 ongeveer de helft van de publieke informatie ook op Internet beschikbaar zal zijn, om zo de toegankelijkheid van de overheid te verbeteren.' Maar de brede en laagdrempelige digitale beschikbaarstelling van (overheids)informatie heeft kwetsbare kanten. Een surftocht maakt duidelijk dat aldaar een schat aan onjuiste, onvolledige of verouderde informatie is te vinden. En dat geldt ook voor overheidsinformatie. Helaas is in de troonrede weinig te vinden over kwaliteit van elektronische overheidsinformatie.

Maar wat nu als digitale overheidsinformatie niet juist blijkt te zijn? Is het overheidsorgaan aansprakelijk? Wie disclaimers op websites leest vreest het ergste. 'Het Openbaar Ministerie (OM) wil (onder meer) via de internetsite het publiek zo goed en zo snel mogelijk informeren. De redactie van de internetsite streeft er daarbij naar de informatie zo volledig en accuraat mogelijk weer te geven. De inhoud is echter een compromis tussen begrijpelijk taalgebruik en het binnen de strafrechtspraak gebruikte juridisch jargon. De inhoud is ook een compromis tussen de snelheid die is gewenst bij het openbaar maken van de informatie en de over het algemeen meer tijd vergende juridische wijze van werken en publiceren. Deze compromissen zijn er de oorzaak van dat het kan voorkomen dat informatie op deze site onjuist of onvolkomen is.' Kent u een onderhandelaar die thuis kan komen met de mededeling dat het zojuist gesloten compromis onjuist of onvolkomen is? En dan het Centraal Bureau voor de Statistiek: 'De inhoud van de CBS-website is met uiterste zorgvuldigheid tot stand gebracht. De inhoud wordt regelmatig gecontroleerd en geactualiseerd. Het CBS kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor de juistheid, volledigheid en actualiteit van de website. Het CBS kan in het bijzonder niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade of consequenties ontstaan door direct of indirect gebruik van de inhoud van de website.' Ja, sedert de misser met het inflatiecijfer weten ze bij het CBS dat ze niet aansprakelijk willen zijn voor consequenties van onjuiste informatie. De ogenschijnlijk kleine misrekening van deze zomer zou enorme financiële consequenties hebben. En als we berichten mogen geloven was dit niet het eerste CBS-foutje: dubbeltellingen en vervuilde computerbestanden noodzaakten al eerder tot bijstelling van cijfers (NRC Handelsblad 6 augustus 2003, p. 15).

Terug naar Internet: het kan toch niet zo zijn dat enkel vanwege het feit dat informatie on-line staat er gereede aanleiding is om aan de juistheid daarvan te twijfelen? We kunnen in alle redelijkheid toch niet verwachten dat burgers andere (off-line) bronnen moeten raadplegen ter verificatie van de juistheid van on-line verstrekte informatie (zoals de disclaimer op www.overheid.nl suggereert)? Kun je van mondeling door een ambtenaar verstrekte informatie doorgaans nog zeggen dat deze niet bevoegd was om B&W ter zake te vertegenwoordigen, dit argument lijkt moeilijk stand te houden voor informatie verstrekt via een gemeentesite. Wanneer

zijn overheidsorganen gebonden aan elektronisch verstrekte informatie omdat bij burgers zodanige verwachtingen zijn gewekt dat het betreffende overheidsorgaan in redelijkheid niet meer tot een andere beslissing kan komen? En onder welke omstandigheden mogen overheidsorganen zich op een disclaimer beroepen?

Vele vragen blijven vooralsnog onbeantwoord. In ieder geval is duidelijk dat van de huidige praktijk weinig preventieve prikkels uitgaan om kwaliteit van informatie na te streven.

Barendrecht e.a. gaven een aanzet voor aansprakelijkheidscriteria (Overheidsaansprakelijkheid voor informatieverstrekking, Den Haag 2002), maar tot op heden heeft het recht zich op dit punt onvoldoende ontwikkeld en blijft het wachten op rechtspraak. Zou de CBS-misser (volgens schattingen liepen de gevolgen mogelijk in de miljarden euro's) niet een smaakmaker zijn? Toch is het de vraag of het afgeven van kwaliteitsprikkel via aansprakelijkheid wel de meest wenselijke weg is. Immers, daarmee dreigt het gevaar dat bij de overheid een aansprakelijkheidsvrees toeslaat en de informatie nog trager dan nu het geval is on-line beschikbaar komt. Veel meer dan nu het geval is zou ingezet moeten worden op het ontwikkelen van overheidsbrede kwaliteitscriteria. Mogelijk dat - eenmaal breed geaccepteerd - dergelijke criteria zich kunnen ontwikkelen van professionele standaard tot de jure normen. Kortom, het wachten is op onze overheid die niet alleen kwantiteit van digitale informatie, maar ook de kwaliteit daarvan serieus neemt. Een overheid die zelf verantwoordelijkheid neemt voor hetgeen ze in de digitale wereld verkondigt. En was eigen verantwoordelijkheid nemen nou net niet één van de beginselen van het Kabinet Balkenende II?

Corien Prins